

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
145/13. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2013. november 7.

A C-199/12., C-200/12., és C-201/12. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet
X, Y, Z kontra Minister voor Immigratie en Asiel

A homoszexuális menedékkérők meghatározott társadalmi csoportot képezhetnek, amely szexuális irányultságuk okán üldöztetésnek lehet kitéve

Ebben az összefüggésben a származási országban a homoszexuális cselekményeket büntető szabadságvesztés-büntetés létezése önmagában is üldöztetésnek minősülhet, feltéve, hogy azt ténylegesen alkalmazzák is

Egy, a Genfi Egyezmény¹ rendelkezéseire hivatkozó európai irányelv² értelmében a harmadik ország olyan állampolgára, aki faji, illetőleg vallási okok, nemzeti hovatartozása, politikai meggyőződése, avagy meghatározott „társadalmi csoporthoz” való tartozása miatti üldöztetésről való megalapozott félelme miatt az állampolgársága szerinti országon kívül tartózkodik, és nem tudja, vagy az üldöztetésről való félelmében nem kívánja annak az országnak a védelmét igénybe venni, menekült jogállást kérelmezhet. Ebben az összefüggésben az üldöztetéseknek jellegüknél, illetve ismétlődésüknél fogva elegendően súlyosnak kell lenniük ahhoz, hogy az alapvető emberi jogokat súlyosan megsértsék.

X, Y és Z Sierra Leone-i, ugandai és szenegáli állampolgárok. Hollandiában kérelmeznek menekült jogállást arra hivatkozva, hogy megalapozottan félnek a szexuális irányultságuk miatti, származási országukban való üldöztetésről. A homoszexuális cselekmények ugyanis mindhárom országban bűncselekmények, és súlyos büntetésekhez vezethetnek: jelentős bírságoktól bizonyos esetben akár életfogytig tartó szabadságvesztésig terjedően.

Az ügyeket végső fokon elbíró holland Raad van State (államtanács, Hollandia) az irányelv rendelkezései értelmében vett menekült jogállás iránti kérelmek értékelésével kapcsolatban fordult a Bírósághoz. A nemzeti bíróság arra vár választ a Bíróságtól, hogy a harmadik ország homoszexuális állampolgárai az irányelv értelmében „meghatározott társadalmi csoportot” képeznek-e. Továbbá arra keresi a választ, hogy a nemzeti hatóságok hogyan értékeljék azt, hogy ebben az összefüggésben a homoszexuális cselekmények tekintetében mi minősül üldöztetésnek, és hogy megvalósítja-e az üldöztetést az, hogy e cselekmények a menedékkérő származási országában szabadságvesztéssel büntethető bűncselekménynek minősülnek.

Mai napon kihirdetett ítéletében a Bíróság mindenekelőtt megállapítja, hogy nem vitatott, hogy valamely személy szexuális irányultsága olyannyira alapvető az identitása szempontjából, hogy nem lehetne őt annak feladására kényszeríteni. E tekintetben a Bíróság elismeri, hogy a kifejezetten homoszexuális személyeket célzó büntetőjogi szabályok létezése alapján megállapítható, hogy e személyek egy különálló csoportot képeznek, amelyet az azt körülvevő társadalom másként kezel.

¹ A menekültek helyzetére vonatkozó egyezmény, amelyet 1951. július 28-án Genfben írtak alá (Recueil des traités des Nations unies [1954.], 189. kötet, 150. o., 2545. sz.), és 1954. április 22-én lépett hatályba. Ezen egyezményt kiegészítette és módosította a menekültek helyzetére vonatkozó, 1967. január 31-i New York-i jegyzőkönyv, amely 1967. október 4-én lépett hatályba.

² A harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről [helyesen: feltételeire] és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelv (HL L 304., 12. o.; magyar nyelvű kiadás 19. fejezet, 7. kötet, 96. o.).

Azonban az alapvető jogok megsértésének bizonyos súlyúnak kell lennie ahhoz, hogy a Genfi Egyezmény szerinti üldöztetésnek minősüljön. Tehát a homoszexuális menedékkérő alapvető jogainak megsértése nem feltétlenül éri el minden esetben ezt a szintet. Ebben az összefüggésben a homoszexuális cselekményeket büntető jogszabályok létezése önmagában nem tekinthető olyan súlyos sérelemnek, amely az irányelv értelmében üldöztetésnek minősíthető. Ellenben a homoszexuális cselekményeket büntető szabadságvesztés-büntetés önmagában is üldöztetésnek minősülhet, feltéve, hogy azt ténylegesen alkalmazzák is.

Ilyen körülmények között, ha a menedékkérő arra hivatkozik, hogy származási országában létezik homoszexuális cselekményeket büntető jogszabály, a nemzeti hatóságok feladata, hogy megvizsgálják e származási országra vonatkozó valamennyi releváns tény, ideértve a származási ország törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseit, valamint azok alkalmazási módját is. E vizsgálat keretében többek között az említett hatóságok feladata annak megállapítása, hogy a kérelmező származási országában a szabadságvesztés-büntetést a gyakorlatban alkalmazzák-e.

Arra a kérdésre vonatkozóan, hogy nem várható-e el ésszerűen az, hogy a menedékkérő az üldöztetés elkerülése érdekében titokban tartsa szexuális irányultságát a származási országában, vagy e szexuális irányultságának kifejezése során visszafogottságot tanúsítson, a Bíróság nemlegesen válaszol. Úgy ítéli meg, hogy az azonos szexuális irányultságú tagokból álló csoporthoz tartozó személyektől elvárni azt, hogy titokban tartsák ezt az irányultságot, ellentétes annak elismerésével, hogy az érintetteknek az identitásuk szempontjából olyannyira alapvető jellemzőik vannak, hogy nem lehetne őket azok feladására kényszeríteni. A Bíróság szerint nem várható tehát el, hogy valamely menedékkérő az üldöztetés elkerülése érdekében titokban tartsa homoszexualitását a származási országában.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☐ ☎ (+32) 2 2964106